

تعظيم السنة

سُنْنَةٌ يَمْدُلُ بِهِ كُلَّ حُبْرٍ

40వ అంశం : سُنْنَةٌ رَسُولُهُ (ص) కి వ్యతిరేకంగా చిన్న విషయాన్ని కూడా ప్రియ సహచరులు (ర.ఆ.) సమాంచేవారు కారు.

عَنْ عَمَارَةَ بْنِ رَوِيَّةَ قَالَ رَأَى بَشْرٌ بْنُ مَرْوَانَ عَلَى الْمَبْرَرِ رَافِعًا يَدِيهِ فَقَالَ قَبْحُ اللَّهِ هُنَّ الَّذِينَ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا يَرِيدُ عَلَى أَنْ يَقُولَ بِيَدِهِ هَذَا وَأَشَارَ بِإِصْبَعِهِ الْمُسَبَّبَةِ (رواہ مسلم، کتاب الجمعة، باب تخفیف الصلاة والخطبة)

హజ్రత్ అమ్రార బిన్ రువైబ(ర.ఆ.) తన కాలపు పరిపాలకుడైన మర్యాద పుత్రుడు బహీర్ను (జుమా ప్రసంగం సందర్భంగా) వేదికపై రెండు చేతులు ఎత్తడం చూచి, “అల్లాహు” ఈ రెండు చేతులను పాడు చేయగాక! దైవప్రవక్త (సాలం) ఇలా (జతనిలాగా) అతిశయించడాన్ని నేను చూడలేదే!” అని అన్నారు. ఇంకా ఆయన తన మాపుడు ప్రేలుతో సైగచేశారు.¹ - దీనిని ముస్లిం ఉల్ఫైంచారు.

عَنْ كَعْبَ بْنِ عَجْرَةَ قَالَ دَخُلُوا الْمَسْجِدَ وَعَذَّبَ الْمُرْحَمَنَ أَبْنَ أَمِ الْحَكَمَ يَخْطَبُ قَاعِدًا فَقَالَ انْظُرُوهُ إِلَى هَذَا الْخَيْثَيْرَ يَخْطَبُ قَاعِدًا وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى [وَإِذَا أَوْتَجَارَهُ أَوْ لَهُرَّا نَقْضُوا إِلَيْهَا وَتَرْكُوكَ قَابِنَا] (رواہ مسلم)

హజ్రత్ కాబ్ బిన్ ఉజ్జ (ర.ఆ.) ముస్లిద్ లో ప్రవేశించారు. ఆ సమయంలో ఉమ్ముల్ మాక్ము కుమారుడు అబ్బురహ్మాన్ కూర్చుని (జుమా) ప్రసంగం చేస్తున్నాడు. దానికి హజ్రత్ కాబ్ (ర.ఆ.) ఇలా అన్నారు: “ఈ పైశాచికుణ్ణి చూడండి (సున్నత్కు విరుద్ధంగా) ఏడు కూర్చుని ప్రసంగిస్తున్నాడు-కాగా, అల్లాహు పవిత్ర ఖురాన్లో ఈ విధంగా సెలవిచ్చాడు: (ఓ ముహమ్మద్ -సాలం!) వారు వ్యాపారం, వినోద క్రీడలు జరుగుతుండగా చూచి అటువైపు పరుగెత్తారు; నిన్న నిలబడి ఉన్న స్థితిలో వదలి వెళ్లారు”² - దీనిని ముస్లిం ఉల్ఫైంచారు.

41వ అంశం : پ్రవక్త సహచరులు (ర.ఆ.) ప్రవక్త (సాలం) ప్రవచనానికి విరుద్ధంగా పల్లెత్తు మాటను కూడా వినదలచేవారు కారు.

عَنْ أَبْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا تُمْتَنِعُ إِمَامَ اللَّهِ أَنْ

1. సహీద్ ముస్లిం-కితాబుల్ జముఅ: బాబు తథ్ ఫీ ఫిస్కులాతి వల్ ఖుత్తుతి

2. సహీద్ ముస్లిం-కితాబుల్ జముఅ: బాబు ఫీ ఖోలిహీ త అలా “వ ఇజా రాలన్ తిజారతన్ అవ్ లహ్మాన్ ఫజ్జు ఇలైహో వతరకూక ఖాయము.”

يُصَلِّينَ فِي الْمَسَاجِدِ قَالَ أَبْنُ لَهٗ إِنَّا لَنَمْتَعْهُنَّ فَقُضِيبَ عَضَبًا شَدِيدًا وَقَالَ أَحَدُكُمْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَقُولُ إِنَّا لَنَمْتَعْهُنَّ (رواه ابن ماجة صحيح)

“దేవని దాసీలను (మహిళలను) మస్సిదీలోనికి రాకుండా ఎవరూ ఆపకండి” అని దైవప్రవక్త (సత్యల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ప్రవచించారని హజత్ అబ్బుల్లా బిన్ ఉమర్ (ర.ఆ) తెలిపారు. దీనికి హజత్ అబ్బుల్లా (ర.ఆ) కుమారుడు, “మేము ఆపుతాము” అని అన్నాడు. హజత్ అబ్బుల్లా (ర.ఆ) కు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. “నేను నీ ముందర దైవప్రవక్త (సాఫసం) వారి హదీసు వినిపిస్తుంటే, నువ్వొమో, ‘తప్పకుండా ఆపుతాము’ అని అంటావా?” అని హెచ్చు స్వరంతో మందలించారు.¹ (ఇబ్రమాజ 16 సహీహ్)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَغْفِلَةَ كَانَ جَاءِنَا إِلَى جِبْرِيلَ أَخَ لَهُ فَخَنَقَ قَنْهَادَ وَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْهَا فَقَالَ إِلَيْهَا لَا تَصِيدْ صَيْدًا وَلَا تَشْكِي عَذْوًا وَلَا تَكْسِيرَ السِّنْ وَتَقْفَا الْعَينَ قَالَ فَعَادَ أَبْنُ أَخِيهِ فَخَنَقَ أَحَدَكُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْهَا لَمْ عَدْتَ تَخْبِقَ لَا أَكْلَمَكَ أَبْدًا (رواه ابن ماجة، صحيح للابناني الجزء الاول رقم الحديث 17)

హజత్ అబ్బుల్లా బిన్ ముగపుర్ (ర.ఆ) కథనం ప్రకారం ఆయన సోదర కుమారుడు తన ప్రకృష్ట కూర్చుని కంకరాళ్లు విసిరికొట్ట సాగాడు. హజత్ అబ్బుల్లా అతన్ని వారించారు. దైవప్రవక్త (సాఫసం) ఇలాంటి పనిని వారించారని, ఈ విధంగా కంకరాళ్లు రువ్వటం వల్ల వేట లక్షం నెరవేరటంగానీ, శత్రువుకు నష్టం చేకూర్చటం గానీ జరగదని, కాకపోతే దీనివల్ల (ఒకరి) పల్లు రాలటమో, కన్ను పగలడమో సంభవిస్తుందని దైవప్రవక్త (సాఫసం) చెప్పిన సంగతిని కూడా ఆయన గుర్తు చేశారు. అయినా సోదర కుమారుడు మళ్లీ కంకరాళ్లు రువ్వసాగగా హజత్ అబ్బుల్లాహ్ (ర.ఆ) ఇలా మండిపడ్డారు. “దైవప్రవక్త (సాఫసం) దీనిని వారించారని నేనింతకు ముందే నీకు చెప్పాను. అయినా మళ్లీ నువ్వు అదే పని చేస్తావా? సరే అయితే ఇక నీఁతో నేనెన్నదూ మాట్లాడను”:² - (ఇబ్రమాజ 17 సహీహ్)

عَنْ عِمَرَ بْنِ حَصَيْنٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلِّهِ قَالَ أَوْ قَالَ الْحَيَاءُ كُلِّهُ خَيْرٌ قَالَ
بَشِيرُ بْنُ كَعْبٍ إِنَّا لَنَجِدُ فِي بَعْضِ الْكَتَبِ أَوِ الْحَكَمَةِ أَنَّ مَنْ مَكِنَ سَكِينَةً وَوَقَارَ لِلَّهِ وَمِنْهُ ضَعْفٌ قَالَ فَضَبَ عِمَرُ بْنُ حَنْئِي
أَحْمَرُ بْنُ عَيْنَةَ عَيْنَاهُ وَقَالَ أَلَا أَرَأَيْتَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتَعَارَضَ فِيهِ قَالَ فَعَادَ عِمَرُ بْنُ الْحَدِيثِ
قَالَ فَعَادَ بَشِيرُ بْنُ كَعْبٍ فَضَبَ عِمَرُ بْنُ حَنْئِي فِي إِنَّهُ مِنْ أَيْمَانِي أَبْيَا لَنْجِدَ إِنَّهُ لَا يَبْأَسُ بِهِ (رواه مسلم كتاب الإيمان)

హజత్ ఇమ్రాన్ బిన్ హసైన్ (ర.ఆ) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సత్యల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు. “ప్రీడ (లజ్జ) ఆసాంతం మేలుతో కూడుకున్నది” లేక ఆయన (సాఫసం) ఇలా ప్రవచించారు. “ప్రీడ పరిపూర్ణమైన మేలు”. (అయితే) బహీర్ బిన్

1. సహీహ్ నుననె ఇబ్రమాజ - లిల్ అల్బానీ - రెండవభాగం -16, బుఫారి 865

2. సహీహ్ నుననె ఇబ్రమాజ -లిల్ అల్బానీ (మొదటి భాగం-హ.నె.0. 17, మస్సిం 1954)

కాబ్ (ర.అ) గారు, తాము పుస్తకాల్లో చదివిన దాని ప్రకారం లేదా నీతి పలుకులలో చదివిన దానిని ప్రకారం ప్రీడలో ఒక రకం - దైవసమక్కంలో లీవి, ప్రతిష్టతో కూడుకున్నదని మరోరకం - దొల్లతనం మరియు బలహీనతతో కూడుకున్నదని చెప్పగా అది విని ప్రవక్త సహచరులైన హజ్జత్ ఇమ్రాన్ (ర.అ)కి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. “నేను నీ ముందర దైవప్రవక్త (సత్తానం) గారి హదీసు చదివి వినిపిస్తుంటే సీవు దీనికి విరుద్ధంగా మాటల్లాడతావా?” అని అన్నారు. ఉల్లేఖకుని ప్రకారం హజ్జత్ ఇమ్రాన్ (ర.అ) మరోసారి హదీసు విన్నించారు. మరోవైపు బహిర్ బిన్ కాబ్ (ర.అ) కూడా అదే మాటను పునరుధ్యాటించారు. అప్పుడు హజ్జత్ ఇమ్రాన్ (ర.అ) ఆగ్రహాదగ్రులయ్యారు. (బహిర్ బిన్ కాబ్ను శిక్షించదిలిచారు) అప్పుడు మేమందరం, “ఓ అబా నుజ్జద్! (ఇది ఇమ్రాన్ గారి మారు పేరు) బహిర్ మన సోదరుడే కథా! (ఇతన్ని క్షమించండి) ఇతనిలో ఎలాంటి (కాపట్టం లేక తిరస్కర) విషయం లేదు” అని అన్నాము.¹ దీనిని ముస్లిం ఉల్లేఖించారు.

42వ అంశం : దైవప్రవక్త (సత్తానం) సంప్రదాయం తెలిసిన మీదట కూడా దానిని గురించి పదే పదే అడిగి నిర్ధారించుకోవటం మంచిది కాదు.

عبد الله بن أوس قال أتيت عمر بن الخطاب فقالت له عن المرأة تطوف بالبيت يوم الحرث ثم
تبيض قال ليك أخرين عهدهما بالبيت قال قال العارث ذلك أثناي رسول الله صلى الله عليه وسلم
قال فقل عمر أربنت عن يديك سأليت عن شيء سألات عنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
وسلم لك ما أختلف (رواوه أبو داود للألباني الجزء الأول رقم الحديث 1765)

“హజ్జత్ హరిస్ బిన్ అబ్దుల్లా బిన్ జౌస్(ర.అ) ఇలా అంటున్నారు: “ నేను ఉమర్ బిన్ ఖుత్రాబ్(ర.అ) దగ్గరకు వెళ్ళి, ‘ఖుర్ాన్ రోజున తపాఫై జయారత్ చేసిన తరువాత గనక స్థిరంగా బహిష్మ అయినటల్లయితే ఏం ఏయాలి? అని ప్రశ్నించాను. దీనికి హజ్జత్ ఉమర్ (ర.అ), “పరిశుద్ధత పొందిన తరువాత, చివరి క్రియగా బ్రతుల్లహ్ ప్రదక్షిణ చేయటమే” అని బదులిచ్చారు. “దైవప్రవక్త (సత్తానం) గారు కూడా నాకు ఇదే తీర్పు ఇచ్చారు” అని హరిస్ (ర.అ) సాక్షమివ్యగా, “నీ చేతులు విరిగిపోను! దైవప్రవక్త (సత్తానం) ను అడిగిన విషయమే, మళ్ళీ నాకు అడిగి నా చేత దైవప్రవక్త (స) కు భిన్నమైన తీర్పు చెప్పించదలిచావా?” అని మండి పడ్డారు. హజ్జత్ ఉమర్ (ర.అ) ²(అబూదావూద్ 2004 సహిష్ణు)

1. సహిష్ణు ముస్లిం-కితాబుల్ ఈమాన్: బాబు బయాన్ అదది పోబిల్ ఈమాని వ ఫాఫ్లలతిల్ హాయాయి.

2. సహిష్ణు సుననె అబూదావూద్-లిల్ అల్బానీ (మొదటి భాగం-హ.నెం. 1765))